

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld. za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vojska.

Na Donavi so se uže tudi udarili Rusi in Turki in sicer 3. maja. Prva bitva je bila le s kanoni bita, dobro je iztekla za Ruse, slabo kaže za Turke. Ti so namreč 3. maja do polu dne s tremi podonavskimi monitorji pripluli do Brailova (Braile), postavili se tam in začeli to rumunsko obdonavsko mesto iz monitorskih kanonov nastreljavati in bombardirati. Ruske baterije so jim pa tako odgovarjale, da so se morali Turki proti polu dnevi uže vzdigniti nazaj in bežati. Koliko je ljudij mrtvih ostalo v hišah, katere so se užgale, tega telegraf ne ve še poročati.

Ta prva ruska strelna zmaga na Donavi dokazuje, da je ruska artilerija jako vrla in turške več nego dorastla. Rusi, ki vsled deževnega vremena in morskih tal v Rumuniji, niso še mogli večjih kanonov in glavnih svojih strelb do Donave in do Brailova pripraviti, morejo tedaj imeti tam samo navadne poljne baterije. Ali uže s temi so prepodili tri turške povodne monitorje, kateri gotovo vozijo na sebi težje strelbe. „Monitorji“ so namreč bojne ladije, nalašč za pomorsko streljanje narajene, nizke, s stolpi, ki se dajo vrtiti in v katerih so težki kanoni; navadno so monitorji s težkim železom oklopljeni in imajo, ker jih malo iz vode kvišku moli, tudi prav malo predmetov, na katere morejo sovražni kanoni ciljati.

Ruska vojska potrebuje zdaj rumunsko železnico skoro samo za prevažanje težkih kanonov in strelb ter živeža sploh. Vojska samo maršira po peš potih. Vsled povodenj gre to vrlo počasi in z velikimi težavami. Celo sovražni listi poročajo, da je povsod lep red in nikjer nemirov.

Različni glasovi so poročali, da so Turki streljali na Gjurgjevo, Rusi pa na Ruščuk, ali ni jedno ni drugo nij še potrjeno.

Dunajske vlade list „W. A.“ pravi o vojski: „Naravno je, da zdaj, ko obe vojski svoj strategični marš dovršujeta, obema kaže kolikor mogoče zamolčati svoje operacije, in zavoljo tega je jasno, zakaj tako malo izvemo o tem, kaj se godi.“

Starej „Presse“ se iz Jas poroča, da ruski oficirji mislijo, da se bodo Turki ogibali bitev na javnem bojišču, temuč se bodo le za ozidjem in za nasipi branili. V tem bi bil uzrok iskati, zakaj se dozdej niso skoro nič na polje ganili.

Iz Jas se poroča 2. maja: Tukaj je 30.000 Rusov s 60 kanoni skozi marširalo.

Iz Odese 2. maja: Po zadnjih vestih so Perzijanci odločeni, marširati v Turčijo in vzeti Bagdad.

Iz Londona 3. maja: Angleški konzul v Galacu poroča oficijalno ministerstvu vnanjih zadev, da je na ukaz ruskega glavnega poveljnika ustavljeno ladijeplavje po Donavi.

Kako se bode naša Avstrija nasproti tej svetelj, osvoboditelnej, kulturnej vojski obrnila, to, žalibog, še zdaj nij jasno. Bati se je še zmirom, da magjarski in nemško-judovski vpliv, ki proti Rusiji sčuje, nazadnje še premaga in našo monarhijo v pogubo pahne. Mi avstrijski Slovane, ki smo iz celega srca in brezuvetno za bratovsko nam Rusijo in le za iskreno prijateljstvo z njo, — imamo premalo besede. Kje so Čehi, kje Slovani?

Proglas narodu crnogorskom!

Crnogorci!

Kad prošle godine ništa nepomoške najveća i poslednja usiljavanja moja, da mirnim

putem, koji su velesile odobrle i koji sam želio, pripomognem olakšati pravednim uredjenjem nesnosno stanje naše braće u Turskoj, zbog kojega se očajno i podigoše na oružje protiv svoga osvajača i ugnjetača, Ja sam u savezu svijetlijem Knjazom od Srbije Milanom objavio rat porti i pozvao vas, da svojim junaštvom i svojim viteškom, dragocjenom krvlju date odlučne snage mojim nastojavanjima. I rekao sam tada da je nas Turska samovolja i nepopustljivost i pred samijem silam razrješila obveze svakih obzira i da nam je dala povoda i prava, da na mjesto pravih rodoljubnih težnja razvijemo naš opštenarodni barjak — za oslobodjenje i ujedinjenje naroda našega, stradajućeg pod igom turskim, barjak, koji je Crna gora od propasti carevine naše vazda sveto hranila i junački i visoko držala. I razvivši ta barjak, ja sam vam uzviknuo:

„Crnogorci, znam, svi ćete za mnom!“ a nijesam pozivao knez Lazarevom kletvom: „Konepodje na boj na Kosovo“ . . . , jer sam poznavao vas, moje divne junake. — Veličanstveni su dokazi tome velike bitke i sjajne pobjede naše na Vučjem dolu, Fundini, Maljatu, Rogame i na Mirotinskim dolovima, u kojima ste se svi obilički borili i osim velike vojske turske i mnoštvo oficira još i četiri paše pogubili i zaborili. — Vi ste, Crnogorci, pravdali povjerenje moje i zadovoljili ste očekivanja ukupnoga naroda našega i oveselili ste svijet slavenski i zadivili ste svijet strani. — Car ruski rekao je u Moskvi, da sav svijet čuje: „Crnogorci su se pokazali i ovom prilikom kao vazda pravi junaci.“ I sav svijet hvali junaštvo vaše i izjavljuje za narod naš, koje ste vi izazvali. — Crnogorci! Hvala vam u ime moje i svega naroda našega pred Bo-

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins poslovenil J.)

Drugi del.

Sedmo poglavje.

(Dalje.)

„Nikar ne ostanimo tu,“ pošeptala je gospa Jeremijeva Jerici in Emiliji, „idimo rajši nazaj, predno pride doktor. Doli v kajiti so lepi gugalni stoli, na katerih nij žive duše; saj nam nij treba biti tu, da bi bila družba večja. Jaz ne stojim rada tu, da bi me zijali ljudje, ki se šopirijo s tem, da dobro sede. Emilija! ali se vam ne zdi tudi?“ Gospa Jeremijeva je pri vsakej priliki pozabila, da je gospica Emilija slepa.

Jerica pa tega nikdar nij izpozabila. Poleg nje stoječa je z roko mehko objela svojo

prijateljico, da bi se vsled gibanja ladije ne prevrnila. Nij čuda, da ste pozornost vlekli na-se. Prva tako krasna, po konci in kipečega zdravja, da se je videla prav primerna varoviteljica drugej, ki se je v svojej sladkej in prijetnej onemoglosti zaupljivo naslanjala na njo.

„Zdi se mi, če se vsedemo tu v senco, bode nam hladnejše, nego doli,“ odgovorila je Emilija gospe Jeremijevej. „Vi vendar, kolikor vem, najrajše imate hladne kraje.“

„Gotovo najrajše, a zapazila sem, da je v kajiti za gospe kaj zračno, in —“

Tu je prenehala gospa, ker jih je srčno pozdravil doktor Gryseworth, ki je blizo tam stran obrnen sedel. Obrnil se je bil pri kot flavta prijetnem glasu Emilijinem, ki se je nezbrisljivo vtisnil njegovemu spominu, da ga je le enkrat slišal. Ko jih je pozdravil, vsilil je gospe Jeremijevej svoj sedež; isti trenotek je vstal drug gospod, katerega v gnječi prej niso zapazile, priklonil se je vljudno, ponudil je

svoj stol Emiliji ter je počasi otšel. Bil je oni tujec, katerega so videli pri zajuterku. Jerica je izpoznala njegove črne, ostre oči, predno je še zagledala njegove posebne lase; ko je zahvalivši se mu, peljala Emilijo na ponuden sedež, čutila je, kako je zarudela pred njegovimi bistrimi očmi. Doktor Gryseworth je obrnil njih pozornost precej na svoje hčere, katere jim je predstavil, in za trenotek nikdo nij mislil več na odhajajočega tujca.

Gospici Gryseworthovi ste se videli jako razumni. Starejša je bila zadnjič v Evropi, kjer je s svojim očetom potovala, ter je veljala za kaj lično in izobraženo gospo. Jerica se je radovala nežne blagosrčnosti, s katero ste se obe z njo seznanili, še bolj pa se je radovala, da ste svojo ljubeznjivost in sočutje naklanjali slepi Emiliji.

Ko se je doktor Jeremija vrnil s samonim stolom, zapazil je, da je Jerica po spretnem doktorju Gryseworthu uže dobila prijeten

gom i svijetom! Hvala vam pred sjenom božjega ugodnika i zaštitnika našega, Sv. Petra, pred spomenom vladike Danila, koji je položio temelj ovome temelju narodne budućnosti, i knjaza Danila, koji vam je dao ovu snagu, te vas danas kao pobjedioce proslavi, i ovijeh junaka koji su njihovi satrudnici i vasi predeci bili. Hvala vama i slava onijema koji pogiboše za krst i slobodu. „Blago onom, kô do vijek živi!“ A oni će živjeti do vijeka u spomenu blagodarnoga naroda. — Crnogorci! sa ovakvim ponosom in zadovoljstvom možemo mi gledati na dosadanje uspjehe ovoga velikog i svetog rata našeg, koji nije dovršen, nego ga evo i opet nastavljamo. Velike sile evropske, kojima imamo vazda zahvalni biti za osobitu naklonost, bile su prekinule naš rat u blagorodnoj namjeri, da obustave prolijevanje krvi i da opet načinom mirnim postane red i pravica u našijem zemljama pod vladom turskom i dadu zadovoljenja vama. Ljubav k čovječnosti i napretku, ljubav k braći svojoj, položaj i snaga istakoše Rusiji na čelo njihovo u ovom pitanju. I Rusija sa ostalijem silama naprezaše se od ovoga vremena sve do danas, da odkloni dalji rat otvarajući Turskoj put, da učini ono, što čovječnost i pravica od nje zahtjevaju, na što ugnjeteni hrišćanski narodi i naše pobjede prava imaju.

To je bio uzrok, da sem morao i Ja pregovarati s Turskom o miru, i ako nijesam ni za časak prestao predvičati, da ću i opet razviti barjak oslobodjenja narodnoga, koji sam s vama od predaka našijeh primio. Moji trudovi u tome pogledu i vaše primjerno ponašanje za to vrijeme nalaze priznanja kod velikijeh dvorova i naroda obrazovanijeh. Kao cjenu mira tražio sam, Crnogorci, od Turske ono što je pravo. Tražio sam u prvome redu obezbjedjeno stanje našoj braći i onda naknadu za naše slavne pobjede, za vašu vitešku, viteški prolivenu, krv. Turska, poslije dugih pregovaranja odbi moja zahtjevanja. Ja sam usljed toga moje poslanike iz Carigrada pozvao i tijekom danom opet je nastalo ratno stanje između nas i Turske. Crnogorci! Ja znam sve tegote, koje ste podnosili za vrijeme ovoga danoga primirja, znam i bolove vašega junačkog srca zbog toga, što ste bili ustavljeni na slavnome putu k slobodi narodnoj. No znam i to, da se vaša najveća i jedina želja ispunjava danas kad vam javljam: da nanovo stupamo u rat s Turskom za slobodu

naroda našega! Crnogorci! Sretan i pun blagodarnosti Svemogućem, Ja vam radostan javljam, da je i velika, bratska nam Rusija stupila u rat protiv Turske, uvjeren, da će ovaj događaj uveličati radost vašu i udvostručiti vaše junačko pregnuće i požrtvovanje. Car osloboditelj, Aleksander II., naš velikodušni pokrovitelj, krenuo je, da pomogne i našem narodu u izbavljenju njegovom.

Crnogorci! Pomoću božjom i moćne naše braće ruske, mi ćemo svoga puta postići, za čim pravedno težimo. Ali Ja očekujem danas od vas, Crnogorci, više požrtvovanja i junačkoga pregnuća nego ikada dosad, jer treba da se pokažemo vrijedni pomoći i velikoga poduzeća Rusije, koje čini za nas i našu braću, i jer najsladja sloboda svojom mukom stečena i svojom krvlju iskupljena. Crnogorci! Sjetite se slavnoga vojevanja naših predaka sa ruskom braćom protivu neprijatelja naše slobode i vjere i pokažite se dostojni njih i nadkrijite ih junaštvom, slavom i uspjesima. Crnogorci! Neka danas niko ne žali umrijeti, jer je ovo dan sudjeni, dan preporodjaja našega naroda. Iz novijeh grobova našijeh uskrsnuće stara sloboda narodna!

Stojeći vazda s vama i pred vama, Crnogorci, Ja vas najradosnije pozdravljam i dovikujem vam: Naprijed, za oslobodjenje narodno!

Cetinje 14. (27.) aprila 1877.

Knjaz Nikola.

Politični razgled.

Nepravna država.

V Ljubljani 4 maja

V odbor, ki bode *negodbene* zakone z Ogersko pretresavati imel, so voljeni: dr. Herbst, dr. Demel, Dumba, Wolfrum, Gomperz, dr. Plener, Ed. Suess, dr. Giskra, Teuschl, dr. Brestl, Neuwirth, dr. Beer, dr. Klier, Bertolini, Kuranda, Eichhof, baron Keilersperg, Hopfen, baron Tinti, Bees, Oppenheim, Scharschmid, Spens, Fluck, Weinrich, Coronini, dr. Kopp, dr. Mag, dr. Menger, dr. Schaup, Skene, Sturm, Walterskirchen, dr. Gross, Dienstl, Klinkosch, Kovalski, Juzyczynski, Groholski, Baum, Wodzicki, Hohewart, Lienbacher, Pražak, dr. Schrank.

Ogerski minister Tisza hoče baje v soboto, to je jutri, odgovoriti na interpelacije stavljenе glede orijentalnaga vprašanja. Valjda njegove lauske osobnosti letos ne bode toliko slišati, če prav so Magjari vedno preglasni.

Vina je država.

Rumunski minister Bratiano je šel 2. maja v Kišinev. — Rumunski senat je vladi

vsa dozdanja dejanja potrdil. — V zbornici bode interpelirano, ali je vlada protestirala zoper to, da se v turskem manifestu Rumunija šteje mej turske provincije.

Ruski car je 2. maja prišel v Odeso pogledat baterije ob obali, nastavljene za brambo proti turskeji floti. —

V ruskih časnikih se pripoveduje, da je pruski cesar Vilhelm rekel nemškemu generalu, ki je rekel, da bi mogli Rusi premagani biti: „Potem vi sedete na konja.“

Turčija želi, da vsi ruski podaniki gredo v 11 dneh iz Carigrada, v 21 dneh pa iz vse Turčije. Mnogo jih itak ne bode.

Berlinska oficijalna „Prov. Corr.“ meni, da se je razburjenje na Francoskem, prouzročeno po Moltkejevem govoru, uže nekaj poleglo, in da se vidi, da je bila njegova beseda le opomin k miru.

Nemški cesar Vilhelm je v Strasburgu rekel, sprejemaje deželni odbor, da upa, da se bode ta nova državna zemlja kmalu sprijaznila s staro materjo-zemljo.

Dopisi.

Iz Št. Jurja na juž. želez. 1. maja [Izv. dop.] Dopisnik iz slov. Štajerja v „Slov. Nar.“ se nij popolnem motil, ko je slutil, da bode naš nov ukaz o šolskih zamudah mej bivalstvom in krajnimi šolskimi sveti vzbudil protivje in naredil učiteljem sitnosti. Ker ta novi ukaz zahteva mnogo posla: pisanje vabilnih listov, s katerimi bi imeli šolski sveti starše pred se klicati, da se zagovarjajo zaradi zamud svojih otrok, raznašanje listov itd. — je šentjurski šolski svet sklenil, se na krajno županstvo obrniti, da mu da eno osobo, ki bode po vaseh liste raznašala in enega pisarja. Županstvo pa je na kratko odgovorilo, da ne more privoliti v ta namen niti pisarja niti sluga. — Radovedni smo, kaj bode zdaj krajni šolski svet krenil, ker mu občina nij potrebnih sredstev za izvršitev onega uka za dovolila. — Deželni šolski svet nenda ne bode terjal, da bi si občina v ta namen nastavila pisarja z letno plačo od 300—400 gold. Denarja za take reči nij več kje vzeti, nemamo ga. Kako torej?

Iz Gradca 2. maja [Izvirni dopis.] Veluški Matijček postal je črez noč imenitna osoba. Tukajšnji časniki prinašajo zdaj kratke notice o njem, zdaj poročilo o njegovem zasluženem delovanju na šolskem polji; tu ga hvalijo odborniki deželnega šolskega sveta ter žalujejo, da njih zapušča tako zvest, sposoben in agilen tovariš, tam mu snujejo banket in ga slavijo v dolgih govorih. Kaj pa poreče

prostor. Tako se je sam lahko vsedel na stol ter je ves brezskrben na njem sedel, kar se je njegovemu veselemu, odkritosrčnemu značaju posebno dobro podajalo.

Pred dohodom v West-Point, kjer so Jeremijevi hoteli iti na suho, pokazalo se je očitno, da so se Jerica in gospici Grysworthovi izvrstno razumete med soboj. Manjkalo jim je le časa, da bi bilo njihovo znanje dozorelo do trdnega prijateljstva.

Jerica se nij štela med deklice, ki vsako devojko svojih let v prvem hipu izbero za prijateljico. O tem je imela določene misli. Bila je sicer zmerom ujudna in spodobna, vendar le redkoma pripravljena, sprejeti nove članove v sveti krog svojih prijateljic. A nagloma je izpoznavala sorodnega duha; kadar je našla takega, prisvojila se ga je nje čudovita narava ter ga je kot nekaj sebi enakega obsegla s svojo ljubeznijo. Tudi te nagloma zategnene vezi nij lahko razvezala ali raztrgala. Kogar

je Jerica enkrat ljubila, ljubila ga je dolgo in srčno. Zvesto se je trudila pomagati onim, in pripravljena je zmerom bila, čutiti z onim, katerih koristi in srečo jej je prijateljstvo storilo tako ljubo, kot jej je bila njena.

Morebiti je slutila Helena Grysworthova to lepo lastnost njenega značaja ter je vedela ceniti vrednost take stanovitnosti in zvestobe, kajti trudila se je močno, da bi je pridobila. Njen oče je slišal od doktorja Jeremija povest o Jerici ter se je dopadljivo smehljaj, ko je videl, kako zelo se je njegova močno izobrazena in nekoliko boljarska hči prizadevala, da bi dopadala devojki, katera nij imela ničesar kar bi spodbadalo njeno častihlepno, in katere osobno mišljenje in vedenje edino jo je priporočalo. Bili ste skoro eno uro skup, ter ogledovali eno najlepših pokrajin na svetu, ko je Neta Grysworthova dotaknivši se roke svoje sestre in pogledavši na drugo stran parobroda rekla na tibem:

„Helena! pokliči vendar gospoda Filipa nazaj in predstavi ga gospici Flintovi! — glej kako zapuščen se čuti stari mož.“

Jerica se je ozrla, kamor je bila Neta pogledala ter je nekoliko proč zapazila tujca od jutra, kako je počasi, pa resnobnega in raztresenega lica hodil gori in doli.

„Uže celo uro ga nij bilo pri meni,“ rekla je Helena. „Zdi se mi, da lovi muhe.“

„Nadejam se, da mi nijsmo pregnali vašega prijatelja?“ rekla je Jerica.

„O ne, nikakor ne,“ odvrnila je Helena.

„Če prav je gospod Filip naš novi znanec, sprevidela sem, da je tako samostalen in časih tako muhast, da se nikakor ne čudim njegovemu obnašanju, tudi se ne čutim nikakor razžaljeno, da nas je hipoma zapustil. So nekateri ljudje, ki se dovolj opravičijo, če se pravi, taka je njih navada. Vendar bi rada, ko bi hotel se vrniti k nam; veste gospica Flintova! rada bi ga vam predstavila.“

mati slovenska, katera ga je rodila? Ali je zadovoljna in se veseli slave svojega sina? Lehka jej zemljica, ako jo uže pokriva; sicer pa žaluje, ako sprevidi, kako slavo uživa nje sin, ako pozna sredstva, s katerimi si je pridobil to slavo! Tudi mi mu je ne zavidamo, ker vemo, da se je mnogo trudil, predno je dobil veljavo v nam nasprotnem taboru. Odveč bi bilo naštevati vse njegove zasluge za naše nasprotnike, ponoviti bi se moralo marsikaj, kar hrani sicer preteklost, a posl dke jasno kaže sedanost. Kratko lahko značimo vse njegovo delovanje in njegove zasluge s tem, da rečemo: on je bil nasprotnik našega domačega jezika v naših domačih učilnicah, nasprotnik naših učiteljev na raznih zavodih, kateri se niso izneverili svojemu narodu ter trobili v ustavoverni rog.

Mož je znal s prva le slovenski jezik, po slovensko je klical svojo mater, prosil je kruha, po slovensko kramljaj je z domačimi tovariši. Odrastel, v šoli in po dovršenih študijah nij na enkrat več maral za materni jezik; prav trudil se je, da so ga pahnil iz učilnic, v katere je bil našel pot po milostivnih ljudeh; skrbel je, da so postavili na njegovo mesto francoskega in laškega, češ, teh je potrebno Slovincem zraven nemškega.

Z Dunaja 2. maja [Izv. dop.] Ruska politika v orientalnem vprašanju ima dan na dan novih uspehov, a to velikih uspehov zanznamovati. Valjda je sklenila z Rumunsko važno konvencijo, ki je naše magjarske in židovsko-nemške Turke silno razjarila, uže poroča telegraf, da je jednaka konvencija tudi s Perzi dovršena. A Perzi prijeli bodo za orožje in — tako se vsaj trdi — bodo vojskovali se proti Turkom. To bode imelo mnogo slabega vpliva na turško moč. Ako Perzi res za orožje primejo, onda je Rusom veliko delo proti Turkom jako olajšano.

Važna poročila dohajajo tudi iz Gracije. Grških prostovoljcev čet je uže več prestopilo mejo, i uže skušajo insurgirati Tesalijo. Grška se pak še v oroževanju dopolnjuje. Turška je uže „energično“ noto poslala na grški kabinet. Še strahovalnimi sredstvi hoče ta barbarska, popolno bankerotna država prisiliti Grško, da se ne bi dejansko vmešavala v rusko turško vojno. Ali dosegla bode, tako se vseobče sodi, baš nasprotno. Akopram nij v Grkih one eneržije, ki bi je v sedanjem položaji Turške lahko pričakovali, vendar hoče

doči trenotek, ko bode Grška svojo korist uvidela, in tudi proti Turkom za orožje prijela. — Kakor sem vam uže vzdajnič o Srbih poročal, ka bodo še tudi ulogo igrali v orientalneji vojski, tako se denes zopet isto o Srbiji poroča. Knez srbski poklical je slavnega generala Černjajeva zopet v Srbijo, ki pak baje nij hotel sprejeti ovega pozvanja. A kako bi se to pozvanje ruskega generala moglo drugače tolmačiti, kot da se Srbija zopet orožuje zoper Turke? — Zelo vesela vest došla je baš iz Angleške. Ta država, ki se je toliko interesirala za obstanek Turške, oficijalno naznanja svojo neutralnost mej rusko-turško vojsko. Baš tako če storiti Italija, akoravno ima mnogo poželenja po Albaniji.

Francija se orožuje — a ne za Turke, nego proti Nemcu. Misli namreč, da kmalu pride doba osvete nad Nemci. Zato je tako silovito v nemškem državnem zboru ropotal Moltke. Na pomirjevalne izjave, ki so sledile, nihče neče verjeti.

Kaj bode z Avstrijo? Idemo v rat ali ne? To je veliko in za sedaj še nerešeno vprašanje. Organizira se tudi pri nas. Vojni svēt je neumorno v delovanji. Seveda se ničesa ne izve, o čem se posvetujejo. A to je določeno, da bodemo mi za lastne interese, a ne za magjarsko-nemško-turške zavzemali se.

Slavjanski program, ki je došel preko Berlina na Dunaj, ne omenja ničesa, kaj se ima zgoditi z Bosno. Avstrijci jo bodemo najbrž in to v nedalekim času poseli. Da bi se bilo to uže zgodilo! Uže letos bi bila Bosna lepo obdelana, a nje prebivalci bi se pri lastnih ognjiščih preživljali! — Avstrijski stroški za na Avstrijsko pribegle Bošnjake bi uže nesli procenete.

Dunajski časopisi so se v zadnji dobi se svojo konjunkturalno politiko precej blamirali. Evropsko vojsko je prouzročila Ruska! Tako so vpili. A sedaj se uže pokazuje, da so v svojem računu zmotili se. Oprostite torej dopisniku, da vam onih vestij iz nemških časnikov, ki jih je bil obljubil, nij poslal.

Kako dobro napreduje slovanska stvar, o tem imamo najboljše dokaze iz naših turkofilnih časopisov. Tu vam je psovanja, sumničenja, obrekovanja na Slovane, da se ga malo kje more najti toliko. Čem huje zabavljajo gnidljivi turški barbari na Dunaji na Slovane, tem bolj nas mora to veseliti.

Da Rusi zmagajo, o tem nij več dvoma; to je za nas krepko tešilo v naših razmerah. P.

Domače stvari.

— (G. dr. Kocuvan.) doslej zdravnik v Kranji in Loki, preselil se je v Samobor na Hrvatsko.

— (Prekupi.) Gospod Perme je predvčeranjem kupil Baumgartnerjeva zemljišča na močvirji; hišo Baumgartnerja pred Križevniki pak g. A. Dreo.

— (Privilegij) na svoj način varjenja piva je dobil A. Hartman na Vrhniki.

— (Dobitek.) Čistega dohodka dijaške besede v soboto 28. apr. v gledališči na korist ubogim gimnazijcem in realcem je 246 gl. 4 kr.

— (Za rešitev življenja.) Deželna vlada je dala črevljarskemu pomočniku Janezu Tonjeku talijo 26 gld. 25 kr. ker je dečka Novaka iz Ljubljaniice izvlekel in mu tako življenje rešil.

— (Stara pest.) Piše se nam od tukaj: Velik pretep brez krvi je bil tu v Kravjej dolini v nekeji gostilnici. Začelo se je 3. t. m. zvečer pri enej mizi pričkanje mej mladim močnim vojakom dragonarjem, in mej „strijcem“ Ž. bratom znanega mesarja iz sv. Petra predmestja. Dragonar je bil uže vse v sobi pričujoče goste razžalil, in se je z vsemi pričkatimi hotel. Nazadnje je celo spoštovanega strijca za vrat zagrabil. Strijc pa, res uže star, pogleda, sklone se po konci in s staroslovensko pestjo zgrabi dragonarja, pa ga čez štiri stole ob tla vrže. Potem se tiho zopet na svoje mesto vsede. Tako so se stari znali braniti, rekli smo. Dragonar pa je brez plačanja popustil svoj vrček pive, svoje mlade kosti pobral in brez poslovlja proč odšel, misleč: kdo bi vraga dejal, da so v Kravjej dolini še take železne pesti.

— (Surovost.) Piše se iz Braslovč: Pretekli mesec, ko je bilo novačenje za celjski okraj, pelja A. Polše pošten in miroljuben kmet in žitni trgovec iz Topovelj, težko naložen voz žita iz Št. Pavla, kar so se proti pripeljali trije fantje ali bolje reči, divjaki, in mu predrzno ukažejo in žugajo, da se jih naj s polnim vozom iz ceste na njivo izogne; ker se je pa branil to storiti, ga napadejo, a ker je pa mož močen korenjak, ga ne morejo podreti. Nato vzame eden nož in ga hudo v roko rani. K sreči vidita in pritečeta dva

„Gotovo bi vam nikakor ne dopadal,“ opazila je Neta.

„Neta! to pa nij lepo o tebi,“ vskliknila je sestra, „da skusaš gospico Flintovo uže naprej pridobiti zoper mojega prijatelja. Ne dajte se pridobiti,“ pristavila je k Jerici obrnena. „Sestra ga ne pozna na pol tako dolgo, kot jaz, in meni se dopada. Majheno preglasna moja sestra ne more trpeti čudovitih ljudij in priznati moram, da gospod Filip je nekoliko čudovit in prenapet. Mene pa ravno zato tembolj zanima, in za gotovo vem, da on in vi se skladala v mnogih mislih in čutih.“

„Helena, kako moreš to reči,“ rekla je Neta. „Zdi se mi, da sta mej sboj popolnem različna.“

„Gospica Flintova! Netino opazbo držite za veliko pohvalo,“ rekla je Helena dobrosrčno. „Na pol bi ne veljala, ko bi izvirala od mene.“

„A vi ste želeli seznaniti me s svojim čudnežem,“ opazila je Jerica Neta. „Bojim se,

vi ravnate po načelu, da nas tolaži, če imamo tovariše v nesreči.

Neta se je smijala. „Ne natanko,“ rekla je. Smilil se mi je in to me je navajalo. Nehotoma ga obžalujem, če mu je tako dolg čas po domu, in mislila sem, vaša družba bi ga razveselila in oživila.

„Oh, Neta! Neta!“ vskliknila je njena sestra, „smili se ti tedaj v srce. Črez malo dni se ne bi čudila, ko bi ga ti še bolj občudovala kot jaz. V tem slučaju pazi ti prezorna tenka žival, da ne bodeš izlala svoje nestanovitnosti.“ Potem je obrnivši se k Jerici rekla: „Neta je včeraj prvokrat videla gospoda Filipa in nij jej blezo posebno dopadal. Oče in jaz sva potovala z istim parobrodem, s katerim je g. Filip prišel pred malo tedni iz Liverpoola. Poškodoval se je bil prvo polovico pota in oče se je kot zdravnik seznanil z njim. Začudila sem se bila, ko ga denes zagledam na parobrodu, ker včeraj nij zinil besedice o tem.“

Jerica je mislila, da je zala mlada gospa sama uzrok temu potovanju, a izrekla tega nij. Prirojeno rahločutstvo in pa njeno kratko le površno znanje jej nij dopustilo, da bi bila to omenila. Tudi so se kmalu jele razgovarjati o drugeji stvari. Na gospoda Filipa niso več mislili, če prav je opazila Jerica pred dohodom v West-Point, da sta dr. Jeremija in dr. Grysworth zapustila njih družbo, ter šla k njemu, ter da je trojica živo se razgovarjala o reči ki je vse tri enako zanimala.

V West-Pointu se je poslovlila Jerica od novih prijateljic, ki ste izrekli nadejo, da se bodo v Saratogi zopet videli. Predno se je razšla gnječa ljudi, ki so prišli na suho in je Jerica na ozkem nasipu našla za-se in za Emilijo varno pribežališče, odplavala je bila ladija uže daleč tja gori po reki; in gospic Grysworthovih nij bilo več ločiti mej množico, ki je stala na pokrovu ladije.

(Dalje prih.)

moža iz polja gredoča na pomoč in tako te hudobneže odpodijo.

— (Proč vrženo dete.) Piše se nam iz št. Jurja na južnej železnici: V pondeljek 30. m. m. je neki kmetovalec našel v hosti, v listji novorojeno — dete, v edinej obleki, katero je novorojenec soboj prinesel. Izročil ga je svojej ženi, katera ga je listja osnažila in potem skrbela, da so otroka v št. Jurji krstili. — Mater njegovo so dobili — bila je baje neka Kočevarica — potujoča z lorbarjem in enako šaro. — Odposlali so otroka z materjo vred v Celje.

— (Cerkev v Frankolah) so nepoznani hudobneži oropali vseh odev na oltarjih in škrinjico za pobiranje miloščine razbili.

— (Urad za cimentiranje sodov) v Laškem ne bode nameščen, kakor je bilo uže sklenjeno, ampak v Šoštanji.

— (Tri delavce je zasulo) v Beljaku na Koroškem; trebili so studenec ali štepih, zemlja se je na nje vsula.

— (Strela ubila) je na Markovo celo blizu sv. Marjete pod Ptujim 19letno Nežo Donej, ko je z 20letno sestro Marijo krompir sadila, sestra je močno ranjena.

— (Kravji tatovi) blizu Maribora doma, hodijo k sv. Duhu pri Lučanah krave krast, do sedaj so jih uže 5 odgnali.

Národno-gospodarske stvari.

Iz Novega mesta 24. aprila [Izv. dopis.] V št. 90 „Laib. Zeitunge“ se nahaja poročilo, da bode po predlogu centralnega odbornika gospoda Šolmajerja v Rudolfovem regionalna razstava. Ta novica se mora nekoliko popraviti in do danes sem od kompetentne strani pričakoval poprave. Ker se to nij zgodilo, hočem jaz poročati, kako je s to stvarjo: Tukajšnja kmetijska podružnica je 19. novembra p. l. izpoznala potrebo potujočih lokalnih razstav po Dolenjskem; v občnem zboru 22. nov. 1876 sem jaz kot odposlanec tega društva stavil dotični predlog in enoglasno se je sklenilo, da se imajo lokalne razstave vršiti v okrajih Rudolfovo, Metlika in Krško. Oziraje se na ta sklep je odbor podružnice sè sklepom od 20. decembra p. l. meni izdelanje dotičnega načrta izročil in tudi v akcijskem programu od 10. jan. 1877 razglasil.

Pozneje je centralni odbor z dopisom od 19. jan. 1877 št. 82 društvo prosil, naj izdela vse od njega stavljen predloge, in postavil je tudi v svojem četrtletnem shodu 4. aprila t. l. v svoj program tudi moje poročilo o izvedenju lokalnih razstav na dnevni red, in kakor stenografični zapisnik dokazuje, tudi moje predloge, ki so važnost lokalnih razstav po Dolenjskem naglašali, katerih stroški naj bi se iz društvenega premoženja plačali, ker je c. kr. kmetijska družba uže napravi vsako podporo odrekla, sprejela.

Akopram se projektirana razstava regionalna zove, vendar nij nič več in nič manj nego načrt tukajšnje podružnice, akopram z razširjenim programom in upotrebljevanjem državne pomoči.

Res da bi bilo podružnici v Rudolfovem ljubju, da bi se pri obravnavanjih o razstavi, katero je ona predlagala in ki se ima vršiti v njenem okraju, neprezirala, se vendar ne obotavljam za sluzgo g. Šolmajerja za razširjenje prvotnega programa priznavati, moram pa kot zastopnik podružnice čast inicijative in prvotnosti predlaganja o omenjenih razstavah na

Dolenjskem za-njo prihraniti, po prislovi: „Vsakemu svoje.“

V Rudolfovem 24. aprila 1877.

Anton Ogulin.

Istnica opravništva: G. Lorenc Baloh v St. Josef, sev. Amerika. Vaša na očnina je 15. februarja 1877 potekla.

Dunajska borza 4. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	58 gld.	35	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	64	30	„
Zlata renta	70	70	„
1860 drž. posojilo	107	15	„
Akcije narodne banke	765	—	„
Kreditne akcije	137	90	„
London	128	89	„
Napol.	10	30	„
C. k. cekini	6	12	„
Srebro	112	—	„
Državne marke	63	25	„

Hiša na prodaj.

V spodnji Šiški je hiša št. 53 z vrtem vred na prodaj. Več o tem se izv. v spodnji Šiški hišna št. 95 pri kovaču. (107)

Prememba stanovanja.

Banka „Slavija“

ima sedaj svojo pisarno (104-1) na dunajske cesti št. 7, v Fréihovej hiši, I. nadstropje.

Kdor

- 20 gld. za elegantno obleko,
- 12 „ „ lepo zgornjo suknjo,
- 25 „ „ črno obleko, (108-1)
- 6 „ „ hlače iz tkanine

hoče plačati, pride naj k

M. Neumann-u,

v Ljubljani, v Lukmanovej hiši.

Zunanja naročila se proti poštnemu povzetju točno izvrše; nepri- stujoče zamenja se brez ugovora.

Samo 80 kr.

- 1 par nožev z vilicami iz pravega, vedno belo ostajajočega britanskega srebra, $\frac{1}{2}$ duc. 4 gld.
- Žličice za kavo, ena kr. 10, 15, 20, 30, 40.
- Žlice za jed, „ „ 20, 40, 50, 60, 70.
- 1 zajemalec za mleko, kr. 60, 80, gl. 1, 1.20, 1.50.
- 1 zajemalec za juho, gl. 1.20, 1.50, 2, 3.
- 1 par velikih svečnikov, gl. 2, 3, 4, 5, 6.
- 1 tasa, velika, kr. 90, gl. 1.20, 1.50, 2, 2.50, 3.50.
- 1 okvir za fotografijo, fin, kr. 80.

Vse drugo jako cenó.

Naslov:

M. Bressler,

zaloga metalnega blaga,

Wien, Neubau, Burggasse 2,

Hotel Höler.

Cenilnik zastoj. Naročbe iz provin- cije takoj s poštnim povzetjem. (25-24)

Samoklistirni aparat

(Clysopumpe, Irrigatérje),

Inhalacijne aparate,

klistirne, uretralne in maternične briz- galnice, mlečne pumpe, sesalne stekle- nice, vezi za počene

po fabriškej ceni.

Jedino le pri (53-45)

Gabriel Piccoli,

lekarju, na dunajske cesti v Ljubljani.

Ohranitev zdravja

obstoji večidel v čiščenju in snažnosti sokov in krvi, ter v pospešitvi dobrega prebavenja. To doseči je najboljši in zdatnejši pripomoček:

Dr. Rosa oživljavno mazilo.

Dr. Rosa oživljavno mazilo zadostuje vsem terjavam najpopolnejše, ono oživlja celo delavnost prebavenja, ustvarja zdravo in čisto krv, in život pridobi zopet svojo prejšnjo moč in zdravje. — Ono je za vse bolezni prebavenja, posebno za zarinjnost teka, kisló se riganje, napihovanje, bruhanje, želodčni krč, zastlženje, krvavnico (zlato žilo), prenatlačenja želodca z jedili itd., gotovi in ozdravljivi pripomoček, kateri si je pridobil zaradi izvrstnega učinka v kratkem času splošno razširjenje.

Velika steklenica 1 gold., mala steklenica 50 kr.

Na stotine priznanjevalnih spisov je raz- položenih. Razpošilja se na frankovane dopise proti poštnem povzetku na vse kraje.

Steinbruch pri Pešti 18. julija 1875.

Velesťovani gospod!

Dolžnost mi je, da vam obznanjam o iz- redno ugodnem učinku dr. Rose oživljavnega mazila. Več časa me je namreč mučilo tako želodčno zlo, da sem samo najlažje jedi užil, a se nikdar nasititi mogel. Če sem le kaj več jedel, ali pa kaj mastnega užil, čutil sem težave in bolezni.

Rabil sem raznolična zdravila in sredstva, a vedno brez vspeha. Vaše izvrstno dr. Rose oživljavno mazilo mi je pa popolno zdravje dalo, in zahvaljevaje se vam najsrčnejše, pro- sim vas še itd. (pride naročba).

Spoštovanjem

Jože Kaspar.

V prijazno pozorjenje!

Da se ogne ne ljubim pometa, naj p. n. naročniki povsodi izrečno: Dr. Rose oživljavnega mazila iz B. Fragnerjeve lekarne v Fragi zahtevajo, kaj zapazil sem, da se jemaicem marsikje, ako samo oživ- ljavnega mazila zahtevajo, in ne izrečno: Dr. Rose oživljavnega mazila, kako ni vredno mesanico daje.

Pravo se oživljavno mazilo dr. Rose cobiva le v glavni zalogi nare- jala B. Fragnerja, lekarna pri „črnem orlu“ v Fragi, ogel spornerske ulice št. 205-3.

V Ljubljani: pri lekarjih Gabriel Piccoli, Josipu Svošodi, Erazmus Birsiču; v Novem mestu: pri D. Riz- zoliju, lekarju; v Kočevju: pri Andreju Braunu.

Vse lekarne v Avstriji, kakor tudi večidel materialne štacune imajo zaloge tega oživljeval- nega mazila.

Tamo se tudi dobiva:

Praško univerzalno hišno mazilo,

gotovi in poskušeni pripomoček za ozdravenje vseh prisadev, ran in oteklin po 25 kr. in 30 kr.

Mazilo za oglušenje.

Poskušeno in zaradi mnogo zdravniških poskušanj znano kot najgotovejši pripomoček za ozdravenje močno oglušeni, ter za prido- bitev popolnem izgubljenega sluha. 1 stekle- nica 1 gold. av. velj. (76-5)

Trstca.

3. maja:

Evropa: Gevürz, Schleier iz Gradea.

Pri Slonu: Winter iz Gradea. — Schulze iz Berlina. — Penza iz Mokra- noga. — Spetz iz Celja. — Weis iz Dunaja. — Razpet iz Postojne.

Pri Matiči: Skrem iz Senožeč. — Polak iz Dunaja. — Süss iz Gradea. — Netel iz Dunaja. — Holesch iz Kočevja. — Pichs iz Gradea. — Fenter iz Dunaja. — Dejak iz Trsta.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Podtrebušne in kilove bolezni

zdravi popolnem neškodljiva mast za kilove ali pretrgane od Bogom- Sturzenegger-ja v Herisau (Švica). Mnoga spričevala in zahvalna pisma se prilagajo navodu. Razpošilja se v piskerkih po 3 gld. 20 kr. a. v. po B. Sturzenegger-ju samem, ali pa po deželnej lekarni g. E. Bir- schitza v Ljubljani. (329-11)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“